

روایتی از تاریخ با زبان کودکانه

بازگشت به هویت ملی در انیمیشن

پویانمایی «ساعت جادویی» که پیش‌تر با نام «سفر به تاریکی» شناخته می‌شد، با تکیه بر داستانی تخیلی، به بررسی یکی از مهم‌ترین وقایع تاریخی ایران پرداخته است. این انیمیشن به‌ویژه از نظر تلفیق تاریخ و تخیل، ویژگی‌های برجسته‌ای دارد که می‌تواند مورد توجه باشد. در این بررسی عمیق‌تر، می‌توان به جنبه‌های مختلف داستان، شخصیت‌ها، پیام‌ها و همچنین ابعاد هنری آن اشاره کرد. داستان انیمیشن ساعت جادویی حول محور پسرچهای به نام «عماد» می‌چرخد که به‌طور اتفاقی و با استفاده از هدیه‌ای جادویی از طرف پدرزرگش، به گذشته سفر می‌کند. این سفر او را نه تنها به گذشته‌ای تخیلی، بلکه به دوره‌ای از تاریخ معاصر ایران در دوران حکومت پهلوی می‌برد؛ زمانی که مردم مشهد در اعتراض به قوانین و محدودیت‌های جدید حکومت پهلوی در مسجد گوهرشاد تحصن کرده بودند.

سفر عماد به گذشته درواقع به نوعی بازگشت به تاریخ است. این انتخاب زمانی و مکانی، بازتابی از تلاش‌های مردمی برای آزادی و مقابله با استبداد است که در قالب یک روایت کودکانه و تخیلی به تصویر کشیده می‌شود.

این انتخاب به‌ویژه برای کودکان نسل امروز جذاب و آموزنده است، چراکه به آن‌ها امکان می‌دهد با رویدادهای تاریخی آشنا شوند و از طریق داستانی جذاب و دلنشین با تاریخ ارتباط برقرار کنند.

عماد، شخصیت اصلی انیمیشن، به نوعی نماینده نسل جدید است. او با رفتارها و نگرش‌های کودکانه خود در ابتدای داستان، همراه با تحولاتی که در طول سفر زمانی خود تجربه می‌کند، به یک شخصیت بزرگ‌تر و بالغ‌تر تبدیل می‌شود. این تغییر و رشد عماد، به‌نوعی استعاره‌ای از رشد آگاهی تاریخی و اجتماعی نسل جدید است. درواقع، سفر عماد به گذشته، سفری است برای آگاهی از گذشته و شکل‌گیری هویت ملی.

پدرزرگ عماد نه‌تنها یک شخص بزرگ و حکیم است که ساعت جادویی را به عماد هدیه می‌دهد، بلکه نقش راهنمای معنوی و آگاه را برای عماد ایفا می‌کند. این شخصیت می‌تواند نماینده پیوند میان نسل‌ها باشد، نسلی که خاطرات و تجربیات تاریخی را به نسل بعد منتقل می‌کند.

«مردم مشهد و تحصن مسجد گوهرشاد» درواقع نماینده مردم ایران در دوران پهلوی هستند. آن‌ها با اعتراضات خود علیه حکومت، روحیه مقاومت و ایستادگی مردم در برابر ظلم و استبداد را به نمایش گذاشتند. این شخصیت‌ها نه‌تنها در بعد فردی، بلکه در بعد اجتماعی نیز دارای اهمیت هستند.

پویانمایی ساعت جادویی به‌طور غیرمستقیم مفاهیم اجتماعی و سیاسی بسیاری را منتقل می‌کند. یکی از مهم‌ترین این مفاهیم، آگاهی اجتماعی و نقش مردم در تحولات تاریخی است. شخصیت عماد که به گذشته سفر می‌کند، شاهد وقایعی است که نشان‌دهنده اعتراض مردم به ظلم و تبعیض است. در این سفر، عماد متوجه می‌شود که تحولات تاریخی فقط به افراد بزرگ و تاریخ‌نویس‌ها تعلق ندارد، بلکه مردم عادی نیز می‌توانند در شکل‌دهی به آن نقش مهمی ایفا کنند.

مسعود نجفی، مدیر روابط عمومی چهل‌وسومین جشنواره فیلم فجر، در گفت‌وگو با ایرنا درباره شرایط اجرایی برگزاری این جشنواره اظهار داشت: اگران فیلم‌ها در خانه جشنواره از ساعت ۱۰ تا ۲۲ انجام می‌شود. فاصله بین اگران فیلم‌ها سه ساعت است و فیلم‌های بخش «نمایش ویژه» در سانس آخر و در ساعت ۲۲ به نمایش در خواهند آمد. وی افزود: نشست خبری همه فیلم‌ها

ترافیک سنگین اگران در فجر چهل‌وسوم

در سالن اصلی جشنواره برگزار می‌شود و فیلم‌های بخش «نمایش ویژه» نشست خبری نخواهند داشت. نجفی با اشاره به اگران فیلم‌ها در پردیس سینمایی ملت تاکید کرد: برنامه نمایش پردیس سینمایی ملت همچون خانه جشنواره خواهد بود و مهمانان و بخشی از اصحاب رسانه در این پردیس سینمایی به تماشای فیلم‌ها می‌نشینند. وی ادامه داد: فیلم‌های این دوره از جشنواره در باغ کتاب

رویارویی سینمای عرب با هالیوود

سینماگران کشورهای عربی به دنبال جذب سرمایه‌گذار برای تولیدات مستقل هستند

جوان تولید می‌شود، «موضوع مرگ و زندگی» است که دو بازیگر محبوب این روزهای جهان عرب، سارا طیبیه و یعقوب الفرهان نقش‌های اصلی‌اش را بازی خواهند کرد. این کمدی درام سیاه یکی از رسوم خرافی ملت‌های عرب را به تصویر می‌کشد و در نگویش امر خودکشی است. حیات شخصیت اصلی داستان فیلم، زن جوانی است که بسیار خرافاتی است و به‌واسطه حرف‌های اطرافیانش متقاعد شده که آدمی نفرین شده است و برای همین قصد دارد به زندگی‌اش خاتمه دهد. آشنایی حیات با یوسف، یک جراح قلب اوضاع را تغییر می‌دهد. یوسف از بیماری قلبی رنج می‌برد و سخت در تاشش است تا راهی برای ادامه زندگی پیدا کند. تقابل این دو شخصیت که یکی به دنبال مرگ و دیگری در تلاش برای زندگی است، خط اصلی داستان فیلم را پیش می‌برد.

روایت‌ها و داستان‌های متفاوت

حفظی این روزها پنج فیلم را در دست تولید دارد که «هجرا» یکی از مهم‌ترین آنهاست. این درام اجتماعی- خانوادگی،

تولید فیلم‌های سینمایی آغاز شد و تعداد سینماها نیز افزایش یافت؛ به‌طوری‌که تا پایان جنگ جهانی دوم، ۱۴۰ فیلم تولید شد. پس از جنگ، در مرحله جدید تاریخ سینمای مصر، تولید فیلم‌های سینمایی به‌سرعت افزایش یافت، به‌نحوی که بین سال‌های ۱۹۴۵ تا ۱۹۵۱، متوسط تولید سالانه به ۵۰ فیلم و تعداد سینماها به ۲۴۴ سالن رسید.

پس از شکست مصر در جنگ اسرائیل در سال ۱۹۶۷، سینمای مصر شاهد چهره‌های جدیدی در این عرصه بود؛ شادی عبدالسلام با فیلم الموماء (۱۹۶۹)، علی بدرخان با فیلم الکرنک (۱۹۷۵)، سمیریوسف با فیلم دایره الانتقام (۱۹۷۶) و هشام ابوالنصر با فیلم الاقصر (۱۹۷۷) ازجمله کارگردانان فعال سینمای مصر بودند.

برش نگین سینمای عرب

صنعت سینمای مصر در دنیای عرب یکی از صنعت‌های موفق به حساب می‌آید که نمونه‌ای از این موفقیت را می‌توان در جشنواره سینمایی قاهره دید که به‌عنوان یکی از ۱۲ جشنواره بین‌المللی بزرگ جهان و مهم‌ترین جشنواره فیلم در آفریقا و جهان عرب است که هر ساله در قاهره برگزار می‌شود. این جشنواره در سال ۱۹۷۶ بنیان گذاشته شد. اما جشنواره سال ۱۹۸۵ که به‌صورت مستقل سازماندهی شد، به‌عنوان نخستین دوره جشنواره شناخته می‌شود. بخش رقابتی بین‌المللی جشنواره نیز از سال ۱۹۹۱ آغاز به‌کار کرد. زمینه‌شکل‌گیری سینمای مصر به سال ۱۹۱۷ و تأسیس شرکت سینمای مصر در اسکندریه بازمی‌گردد. در سال ۱۹۲۵ طلعت حرب استودیوی مصر را تأسیس کرد که یکی از پروژه‌های مهم شرکت بازیگری و سینمای مصر بود. از آن زمان، روند

داستان روابط نزدیک بین چند نسل از یک خانواده را به نمایش می‌گذارد که زنان نقش محوری در آن دارند. شهاد امین، کارگردان فیلم قبل از این با «مقیاس» نام خود را مطرح کرده است. در دنیای سنت‌گرای کشورهای عرب، این فیلمساز فیلم‌هایش را با محوریت کاراکترهای زن می‌سازد. «برلین» به کارگردانی احمد عبدا... داستان زندگی سه مهاجر عرب در شهر برلین را دنبال می‌کند. این فیلم با لحن سوررئال خود، محصول مشترک مصر و آلمان است. «تابستان ۶۷» ابوبکر شاولی که «یوم‌الدین» او ازجمله بلاک‌باسترهای جهان عرب است، نوجوانی مصری را در رأس ماجراهایش دارد که علاقه‌مند فوتبال و پیانو است و نامه‌نگاری‌هایش با نوجوانی از یک قاره دیگر، تفاوت‌های فرهنگی بین این دو دنیا را به نمایش می‌گذارد. محمد سیام، فیلمساز موج نوی سینمای مصر با «نگاه پدر من» به بررسی روابط یک پدر و پسر جوانش می‌پردازد. کل داستان در یک شب اتفاق می‌افتد و دو شخصیت مرکزی ماجرا، در طول داستان به شناخت تازه‌ای از خود و محیط پیرامون می‌رسند.

توجه خاص به فلسطین

سوزان مرغنی، فیلمساز سودانی تبار، با «ملکه پارچه نخی» یک محصول مشترک فلسطینی، فرانسوی، مصری و آلمانی ارائه می‌دهد. داستان فیلم در یک دهکده کشاورزی در سودان رخ می‌دهد که ساکنانش در کار درست‌کردن نخ هستند. نفیسه ۱۵ساله شخصیت مرکزی این داستان است که یک زندگی ساده دارد و همراه دوست صمیمی‌اش در یکی از همین مراکز درست‌کردن نخ کار می‌کند. چند مهاجر فلسطینی هم در این دهکده هستند که به‌واسطه حضور آن‌ها، درد و رنج ملت فلسطین هم بخش مهمی از داستان فیلم را تشکیل می‌دهد. حفظی که توجه به سینمای فلسطین و هنرمندان فلسطینی را از وظایف مهم خود می‌داند، در امر تولید «به سرزمینی ناشناس» اثر مهدی فلیفل، فیلمساز سرشناس فلسطینی نقش مهمی داشته است. این درام ضدجنگ این روزها سروصدای زیادی در جهان به‌پا کرده و باعث توجه بیشتر مردم کشورهای اروپایی و آمریکا به آوازی و بی‌سرزمینی ملت فلسطین و همچنین تجاوز یک‌سال اخیر ارتش اسرائیل به خاک غزه شده است.

تاج‌ر

مهیا شدن «چشم‌بادومی» برای فجر

فیلم سینمایی «چشم‌بادومی» به‌عنوان اولین تجربه کارگردانی ابراهیم امینی، آخرین مراحل فنی را برای حضور در جشنواره فیلم فجر سپری می‌کند. چشم‌بادومی که داستان متفاوتی از یک درام ملتهب اجتماعی را به تصویر کشیده است، اکنون در آستانه رونمایی در جشنواره فیلم فجر قرار دارد. این فیلم سینمایی به تهیه‌کنندگی سجاد نصراللهی نسب و در مقام نخستین تجربه کارگردانی ابراهیم امینی در عرصه سینمای بلند، در جشنواره فیلم فجر به نمایش درمی‌آید. ابراهیم امینی که پیش‌تر نویسندگی فیلم‌نامه‌هایی مانند درخت گردو، موقعیت مهدی، لاتاری، مرد بازنده و دسته دختران را در کارنامه هنری خود به ثبت رسانده، چشم‌بادومی برای او یک چالش جدید به‌عنوان کارگردان را رقم زده است. در خلاصه داستان این فیلم آمده است: «م‌اندۀ دختر ۱۶ساله شیرازی عاشق یک خواننده کره‌ای شده و برای رسیدن به او قصد دارد خود را به ستول برساند و...»

صداپیشگان «پسر دلفینی ۲» معرفی شدند

پس از گذشت دوسال از اگران اولین قسمت از مجموعه سینمایی انیمیشن «پسر دلفینی»، قسمت دوم این انیمیشن با عنوان «پسر دلفینی ۲» به تهیه‌کنندگی محمدامین همدانی و کارگردانی محمدخیراندیش به چهل‌وسومین جشنواره فیلم فجر می‌آید. مراحل فنی انیمیشن پسر دلفینی ۲ به‌تازگی به پایان رسیده و علی‌رغم حضور این انیمیشن در سال‌های اخیر در بازارهای جهانی، نخستین نمایش این اثر در جشنواره فیلم فجر خواهد بود. ناهیدامیربان، حامد عزیزی، مریم جلینی، ثریا قاسمی، شراره حضرتی، ارسلان جولایی، ژرژ پطروسی، تورج نصر و... صداپیشگان این انیمیشن سینمایی هستند. انیمیشن «پسر دلفینی ۱» تاکنون در ۳۰ کشور دنیا اکران شده است، کانادا، روسیه، ترکیه، اسپانیا، آمریکا، ایتالیا، پرتغال، عربستان سعودی و آلمان ازجمله کشورهایی هستند که این انیمیشن در سینماهای آن به نمایش در آمده است. همچنین نتفلیکس، اپل تی‌وی و آمازون پلتفرم‌هایی هستند که در فرآیند پخش بین‌الملل پسر دلفینی ۱ حضور داشته‌اند.

قاب

حضور «جیرفت» در ایتالیا

انیمیشن «جیرفت» به کارگردانی مرجان کشانی به‌بخش مسابقه «هفتمین جشنواره بین‌المللی فیلم باستان‌شناسی، هنر و محیط‌زیست فلورانس» در ایتالیا راه پیدا کرد. هدف از برگزاری این جشنواره ترویج فیلم‌هایی با موضوع باستان‌شناسی است و این رویداد از تاریخ ۵ تا ۹ مارس ۲۰۲۵ میلادی (۱۵ تا ۱۹ اسفند ۱۴۰۳) برگزار خواهد شد. انیمیشن جیرفت برگرفته از فرهنگ و تمدن جیرفت و ایران است. در این انیمیشن، روی یک ظرف سفالی دو حیوان عقاب و مار به تصویر کشیده شده‌اند. عقاب نماد آب‌های آسمانی، برکت و رشد و مار نیز نشانی از آب‌های زیرزمینی است.

